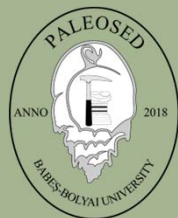

NOPCSA FERENC (1872–1933) ÉLETÉNEK ÉS TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉGÉNEK ÖRÖKSÉGE

SILYE LÓRÁND - FŐZY ISTVÁN

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

SZÜLETETT SZACSA-LONDÉVÁN

- Tasnádi Kubacska, 1977. Földtani tudománytörténeti évkönyv 6: 79-83.

„Amidőn valakinek az életrajzát írjuk, olykor elkerülhetetlen, hogy jelentős adatok maradnak ismeretlenek vagy tévedések kerülnek köztudatba. Nopcsa életrajzával idehaza ketten foglalkoztunk behatóbban, Lambrecht Kálmán és jómagam. Mindketten, úgy tudtuk, hogy Nopcsa Szacsalon született, a család ősi kúriájának falai között. Nemrégiben a család egyik öreg erdélyi barátja, Czakó Elemér közölte velem, hogy Nopcsa nem Szacsalon született, hanem Déván 1877-ben”

- Jianu, C.-M., 1994. Note about Franz baron Nopcsa's birthplace. *Sargetia* 16: 182.

TUDOMÁNYOS PÁLYÁJA: 1895 A KEZDET

- Nopcsa Ilona dinoszaurusz maradványokra lel – a legenda szerint egy vihart követően
- a leleteket Nopcsa Ferenc (Franz) magával viszi Bécsbe és Eduard Suess-el kerül így kapcsolatba

Im Bakonyerwald enthalten die Schichten von Penzeskut fast dieselben Fossilien¹⁾. In der unteren Utaturgroup von S-Indien sind fast alle Versteinerungen, die hier erwähnt wurden, gefunden worden.

Nachdem die erwähnten Sandsteine der Umgebung von Podul Dimbovitzei als dem untersten Cenoman angehörig erkannt wurden, ist es jetzt notwendig, die darunterliegenden, weit verbreiteten Conglomerate und groben Sandsteine für alter als obere Kreide zu betrachten. Da ich auf diese interessante Frage bald näher einzugehen beabsichtige, sei hier nur erwähnt, dass es mir gelang, bei Rucar in den Conglomeraten Versteinerungen (*Tetraplatus Juteu-plana*, *Pecten Radlinianus*) zu finden, die für den Gault charakteristisch sind. Dieselben Ablagerungen wurden schon auf der neuen geologischen Karte Ungarns als Gault colorit, und Herbach kam zu demselben Schlusse, obwohl er sich nur auf stratigraphische Erscheinungen stützte²⁾.

Es scheint daher, dass in diesen Gegenden der Karpathen die Transgression der mittleren Kreide bereits mit dem oberen Gault beginnt und dass diese Schichtgruppe hier in ähnlicher Weise mit dem untersten Cenoman verknüpft ist, wie in Frankreich, der Schweiz, S-England etc. Der Zusammenhang ist stellenweise ein so enger, dass z. B. Jukes-Browne und Hill im Quart. Journal Geol. Society of London, vol. LII, 1896, pag. 171 auf Grund ihrer Studien in S-England und N-Frankreich den Vorschlag machen, unterhalb des Cenoman in engerem Sinne (mit *Acanthoceras Mantelli*, *Rhotomagensis* etc.) eine besondere „Gault- and Greensand group“ (mit *Schloenbachia inflata* etc.) auszuscheiden.

Franz Baron Nopcsa. Vorläufiger Bericht über das Auftreten von oberer Kreide im Hätzsger Thale in Siebenbürgen.

Durch eine Reihe von Fossilfunden, welche ich in den zwei letzten Jahren im Hätzsger Thal gemacht habe, lässt sich erweisen, dass in dem Gebiete, welches ungefähr begrenzt wird durch die Punkte: Puj im Osten, Boldogfalva im Norden und Densus im Westen bis hinüber gegen Hätzsger selbst (Spezialkarte 1: 75.000, Zone 25, Col. XXVII und XXVIII) an verschiedenen Stellen, theils unter mediterraner, theils unter sarmatischer und diluvialer Bedeckung, Schichten hervortreten, die man bisher für oligocän hielt, die sich aber durch ihre Petrefacten mit Sicherheit als Glieder der oberen Kreideformation darstellen. In diesen Ablagerungen lassen sich nach neueren Funden zwei Niveaux unterscheiden:

1. eine untere, marine Schichtgruppe,
2. ein oberes Niveau, das aus Süsswasserbildungen besteht.

Die Basis der marinen Ablagerungen scheinen Sandsteine zu bilden, welche nur in ganz kleiner Ausdehnung am linken Strigy-

¹⁾ v. Hauer l. c.

²⁾ Verhändl. d. k. k. geol. Reichsanstalt 1896.

JEGYZETEK HÁTSZEG VIDÉKÉNEK GEOLOGIÁJÁHOZ.

IFJ. BÁRÓ NOPCSA FERENCZ-TŐL.¹

Minthogy HALAVÁTS úr azokban a cikkekből, a melyeket Hátszeg és vidékének geológiai viszonyairól közzétett,² olyan nézeteket fejtett ki, amelyek az általam a bécsi cs. kir. Földtani Intézet kiadványaiban³ közölt adatoktól több tekintetben lényegesen eltérnek, indittatva érzem magamat erre a tárgyra röviden visszatérni.

1. A mi a szentpéterfalvi homokköveket illeti, ezeket már 1897-ben kréta koruaknak mondtam és most bővebb paleontológiai adatok alapján állításomat megerősítve látom. Egyrészt sikerült több mochlodon, campiosaurus és limnosaurus⁴ maradványt találnom, másrészt állításomat az az anyag is megerősíti, amelyet HALAVÁTS úr maga gyűjtött és ideiglenesen Dr. ARTHABER determinált.⁵ Utóbbi anyagban úgy dinosaurus mint pterosaurus részletek fordulnak elő. Mindkettő a mezozoik-kor típusos állatfaja,⁶ sőt a limnosaurus, mint a hadrosaurus csoportba tartozó ornithopoda, a felső krétát jellemzi. Szentpéterfalván kívül Densuson a templom fölött, Szacsálou a Plostina nevezetű erdőbe vezető uton és utóbbi időben Boldogfalván, a KENDEFFY-család kertjének vége mellett, továbbá a Sibisel jobb partján

¹ Előadta az 1899. november 8-án tartott szakülésen.

² HALAVÁTS: Adatok a hátszegi medence földtani viszonyainak ismeretéhez. (Magy. kir. Földt. Intéz. 1896. évi jelentése). — HALAVÁTS: Az Ohaba-Ponor-i kréta terület. (Magy. kir. Földt. Intéz. 1897. évi jelentése).

³ Br. NOPCSA: Vorläufiger Bericht über d. Auftreten von oberer Kreide im Hätzsger Thale in Siebenbürgen. (Verhandlung d. k. k. geol. Reichsanstalt 1897).

⁴ Br. NOPCSA: Dinosaurierreste aus Siebenbürgen. (Akad. d. Wiss. Wien. Akad. Anz. N. V. XVII).

⁵ Dr. ARTHABER a többi között a következőket írja: „... 1. sz. Iguanodonhoz hasonló állat alsó állkapcsa . . . 3. sz. Fogtörődék, amely ennél az alakjánál fogva nagyon emlékeztet azokra az Iguanodon Siessi fogakra, a miket BUNZEL a III. táblán ábrázolt . . . 4. sz. Három kisebb csigolyatest . . . talán valami pterosaurus féle állat lehetnek . . . A pterosaurusok és ornithopodidák a felső krétában kihaltak . . . HALAVÁTS ezt a determinálást „Az Ohaba-Ponor-i kréta terület” cz. cikkében nem említi.

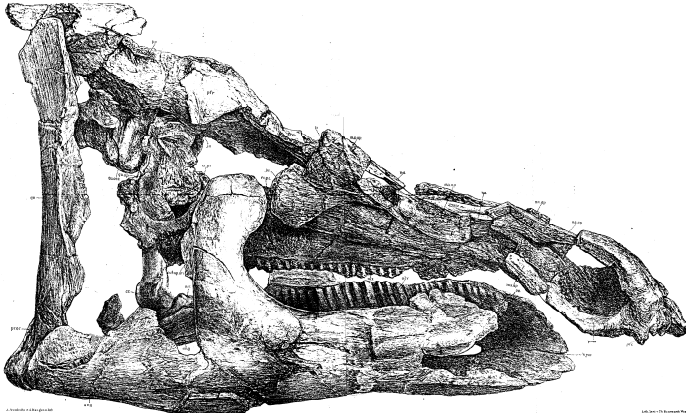
⁶ O. C. MARSH: The Dinosauria of N. America (16-th ann. rep. U. S. geol. Surv. 1894—95) „A dinosaurusok geológiai élet-kora, amennyire ma tudjuk, teljesen a mezozoik periodusokra szorítkozik.”

ZITTEL: Handbuch d. Paläontologie p. 767. „A dinosaurusok kizárólag a mezozoik korszakba tartoznak” és p. 720. „A röpülő-saurusok a jurára és krétára szorítkozó, kihalt reptiliák” stb.

LIMNOSAURUS TRANSYLVANICUS NOV. GEN. ET SP.

- 1899. június - előadás a Bécsi Akadémián
- Nopcsa, F., 1900. Dinosaurierreste aus Siebenbürgen. I: Schädel von *Limnosaurus transylvanicus* nov. gen. et sp. *Denkschriften der königlichen Akademie der Wissenschaften. Mathematisch-Naturwissenschaftliche Classe* 68: 555–591.

From Baron Nopcsa's Dinosaurierreste aus Siebenbürgen.

Denkschriften d. k. Akad. d. Wiss. math. naturw. Klasse, Bd. LXVIII.

Tab. XXXI. 1. Dinosaurier-Rest.

TELMATOSAURUS, NEW NAME FOR THE DINOSAUR *LIMNOSAURUS*.

SIR,—Professor G. B. Fletcher has had the great kindness to inform me that the name *Limnosaurus*, which I proposed in 1899 for a new

[10.1017/S0016756800112233](https://doi.org/10.1017/S0016756800112233) Published online by Cambridge University Press

Correspondence—F. Nopcsa—A. Harker—S. S. Buckman. 95

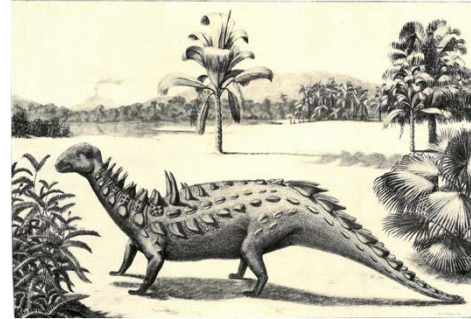
Dinosaurian, was preoccupied by Marsh for a crocodile (1871). I therefore propose to name the Dinosaur mentioned (Nopcsa, *Denkschriften R. Akad. Wissensch. Wien*, 1899) TELMATOSAURUS.

Baron F. NOPCSA, Jun.

VIENNA, January 11th, 1903.

TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉGE

- 99 paleontológiai, 32 geológiai és 23 Albániával (főként annak néprajzával) kapcsolatos publikáció
- elsősorban német nyelven (több, mint 100) írt
- azonban figyelt arra, hogy az általa a nemzetközi közönségnek szánt fontos művei angol nyelven jelenjenek meg
- földtudományi kutatásainak a fókuszában elsősorban az őshüllők rendszertana, paleobiológiája és paleobiogeográfiája állt, különös tekintettel az általa feltárt erdélyi dinoszaurusz maradványokra
- 8 őshüllő faj leírása és anatómiai kutatása

- *Telmatosaurus transsylvanicus* Nopcsa, 1899 = *Limnosaurus transsylvanicus* Nopcsa, 1899
- *Zalmoxes robustus* (Nopcsa, 1899) = *Mochlodon robustum* Nopcsa, 1899 = *Rhabdodon robustum* Nopcsa, 1915
- *Struthiosaurus transylvanicus* Nopcsa, 1915 – Ankylosauridae
- *Neosaurus* Nopcsa, 1923 – Sphenacodontidae (Synapsida)
- *Pachyophis woodwardi* Nopcsa, 1923 – tengeri kígyó
- *Eidolosaurus trauthi* Nopcsa, 1923 – squamata
- *Kallokibotium bajazidi* Nopcsa, 1923b = *K. manificum* Nopcsa, 1923b
- *Kouphichnium* Nopcsa, 1923 - ichonofosszília
- *Mnemeiosaurus jubilaei* Nopcsa, 1928 – Brithopodidae (Therapsida)
- *Scolosaurus cutleri* Nopcsa, 1928 – Ankylosauridae
- *Paranthodon* Nopcsa, 1929 – Stegosauridae
- *Brodiechelys* Nopcsa, 1928 – teknős

By Dr. Bernd Gross - Own work, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=45099282>

- a paleobiológia, mint új tudomány megalkotója (Othenio Abel)
- a geológia terén a tektonikai vonatkozású eredményei a legjelentősebbek:
 - a Dinaridák földtani szerkezete és tektonika felépítése
 - a rendelkezésére álló geokémiai adatok alapján kimutatta, hogy az eltérő összetételű kőzetolvadékok (magmák) tektonikailag is eltérő környezetekben jönnek létre

On The Record

Journal of Interpersonal Violence 26(12):3239-3254, 2011.
© The Author(s) 2011. Reprints and permissions:
http://www.sagepub.com/journalsPermissions.nav
DOI: 10.1177/0886260511419511
http://jiv.sagepub.com

The preservation of cause and effect in the weak record
 Richard P. J. Williams, David E. Hoare and C. Kevin Storey

Featured Article

Convergence and persistence in the vertical evolution of remanent magnetization
Roberta F. Mawson, James A. MacLennan, Allan J. Coombs, Peter C. Hays, (Winnipeg, Manitoba and Victoria, BC)

Articles

Gerald R. Schacht

Developmental plasticity in deep time: a window to population ecological inference
Josiah Brombacher, Gerald S. Schmidt and Thomas H. G. Reed

Catherine E. Reid, Patrick A. Wynn-Jackson and Steven H. Kay Jr.

Coupling of geographic range and generalization in Cartesian mirror neurons
 (in: N. Aude, T. Arbib, J. O'Regan and W. Ruml, eds)

Neurological evolution during the last fourth of the twentieth century: analysis of the American neurological evidence

Examining negotiation during the apathic/pseudorecognition transition using domain-based recognition

Dimitry E. Kost and Philip A. L. Walker
Diversification trajectories and paleogeography of *Sargassum* chaetochthaceans from Europe

James A. Tillig, Harold M. Stradins, Caroline Perotti and Jürgen Eitner

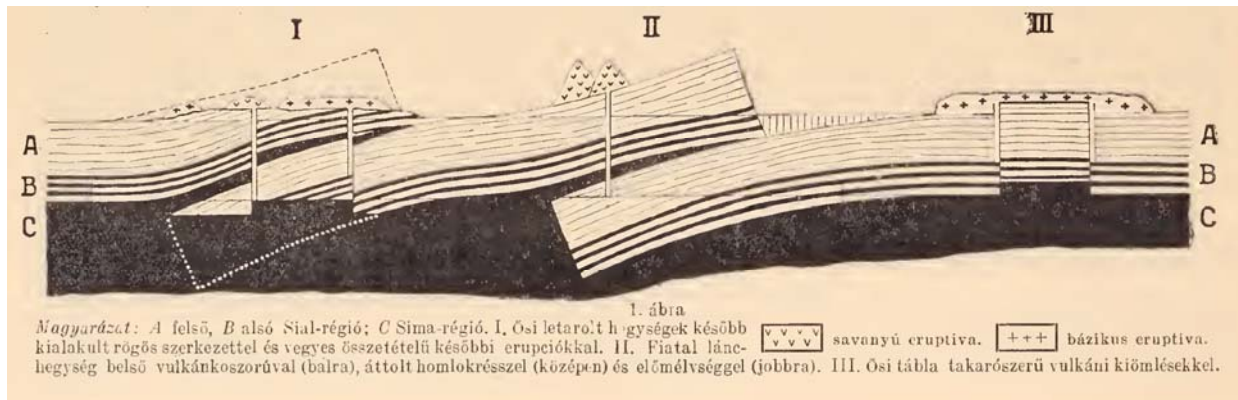
Jorge Caba, Paul Cohen, Matthew G. Evans, Bruce, Gaupard Martel, Romane Pellere, Maria Pelletier and Barbara T. A. Silva

Least Squares is available in both English and Spanish editions. For more information, contact the publisher.

Corrigendum

Linking host plants to damage types in the leaf-miner of forest herbivory - CORRIGENDUM
 Kenneth F. Schuchet, Jonathan L. Payne and C. Kevin Boyer

 GMA CAMBRIDGE
UNIVERSITY PRESS

Nopcsa, F., 1926. Az eruptív kőzetek eloszlásának kérdéséhez. *Földtani Közlöny* 56:10-21.

NOPCSA ÉS AZ AKADÉMIA

- 1912 – Geological Society of London levelező tagja
- 1917 – Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja
- 1928 – Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja
- Akadémiai székfoglalóját *A természettudományok hanyatlása Magyarországon* címen már nem tartotta meg, mert 1930. november 11-én akadémiai tagságáról az akadémia elnökének, Berzeviczy Albert-nek címzett hivatalos, gépelt levélben lemondott

„Bocsásd meg első levelem formális stílusát, de ez azért volt, mert tudtam, hogy a III. osztály elé kerül. Indoklástól azért álltam el, mert minden indoklás implicate kritika, kritika pedig csak akkor van a helyén, ha az ember eredményt vár, különben szópazarlás.”

NOPCSA ÉS AZ EME

- az Erdélyi Múzeum Egyesülettel a kapcsolata csak áttételes és egyáltalán nem szakmai
- Zelenka-Zelenski Matild (Nopcsa Ferenc édesanyja), és Nopcsa Ilona 1905-ben, Nopcsa Ferenc nagybátya és keresztapja, a szintén Nopcsa Ferenc (aki 1868-1894-ig a királynő főudvarmestere volt), végakarátának megfelelően két, a királynőtől ajándékba kapott, Erzsébet királynét ábrázoló festményt ajándékozott az EME-nek

Vasárnapi Újság, 45. évf. 40. sz., 1898. október 2., DKA-039319

NOPCSA A SOKOLDALÚ EMBER

Híd a Drinán Ura-Veziritnél, Kukës, Albánia

Üszköb részlet (minaret), Skopje, Makedónia, 1903

Colez Marku (=báró Nopcsa Ferenc): Konvenció

Akár bátor, akár gyáva,
Elvhú vagyok, kissé báva,
Merev legyek, engedékeny,
Egyre megyen, mindegy minden.

Halál után egyszerűen
Olyan kövület a nevem,
Mint a brachiopoda héj,
Vagy egy krinoidea nyél.

(Vadász Elemér fordítása németből 1968. IV. 16)

Beszélgetés Fatia Negra unokájával,

aki mint juhász és turócsempész kémkedett a Balkánon, mint albán

Komitácsi megverte a montenegróiakat

és most a m. kir. Földtani Intézet igazgatója

Báró Nepcsa Ferenc praktikus agrokémiai akarja megoldani a többtermelés

(A Reggel tudósítójától.) Fatia Negra Jókai teremő fantáziájától kapta a halhatatlanságot, de hogy élt-e igazán, ki tudná megmondani? Mikor a „Szegény gazdagok” megjelent, Jókai fenyegő üzenetét kapott báró Nepcsa Lászlótól, a hungaromegyei főispántól:

— Ne merje betenni a lábát Hungaromegyébe, azig én élek, mert megbolozom!

Nem is ment Hungarba Jókai, mert a vón Nepcsa, aki még késo öregkorában is patriar-chális testi fenyegetéssel csúszta rendet a tisztviselői között, féltelmes bűtalon maradt haláláig. Hogy valójában mi köze volt a renyves fekete döröcs, azt nem tudta senki... Az unokája, aki beszélgetés közben fölleveníti az anekdotát, csak ennyit mond:

— Az akaratáról és a kalendáriusát bizonyosan elűzi a napnapindulót árdóltat.

Szemből álló báró Nepcsa Ferencel, a Földtani Intézet igazgatójával, ötven esztendő, paleontológus, geológus, etnográfus, jogtudós, Tiszteletbeli, rendes és levelező tagja a londoni Geológiai Társulattól — a Magyar Tudományos Akadémiára egy sorozat külső és belföldi tudós-társaságának, az albán kérdésnek éppen olyan európai tekintélyű szakértője, mint a sok ezer esztendővel ezelőtől kihalt ősrégiak természet-rajának, vagy a mesterséges falajavításnak. Mindenféle nyelveken megjelent könyvel kísézetnek egy kis könyvtárát.

Hatalmas írószató mellé töl szőles ágy-ban fekszik.

— 1920-ban, hatósági biztásra, a szeszali birtokom megadandók az oláh parasztok és csopanak beállították a felmet. Azóta néha rájön az a periódikus idegletörés. Illyenkor fekid-nom kell.

— Mivel haragította meg őket?

— Hat évi 1914-től 1917-ig

az osztrák-magyar hadsereg kémje voltam a Balkánon.

Leginkább mint oláh juhász jártam a havasoka-l, hungaromegyei oláhok ottan ki magam, aki megcsúszott a botanagától. Még oláh hatóságtól kiállított bizonyítványom is volt. De ha úgy fordult,

voltam komitácsi is.

A szürkeszakállas, sápadt arcból kiesillan két kékényfekete szemé.

— Hogy jutott báró nr. erre a bizarr gondolatra?

Még a Terézianumban történt, talán 1889-ben. Az egyik osztálytársam, Calarghiu Alex, egy előkelő bojárú vitatkozás közben ezt vágta oda nekem: „Erdély egy fog az öltömbök hullata, mint egy érett kőrté!” Erre sokszor gondoltam vissza, amikor később mint geológus a Balkánt jártam. A Balkánt járni, anélkül, hogy az ember észrevesse a politikai mozgólódásokat, olyan leti volna, mintha az Operában csak a színészeket látna az ember és nem hallaná a zenét. A geológia mellett így kezdtem politikámat is foglalkozni. Alapoztam megismerem a Balkánt és a balkáni politika lelektartat. Rájöttem, hogy ott csak az az irányzat tudja megmozgítani az államo-kat, amely lehatol a nép legalsó rétegéig. Aki tehát tudni akarja, hogy mi késszel a Balkán-dalamban, az a nép között keresse az információkat. Amikor 1911-ben a románok és szerbek között létrejött a megegyezés a monarchia ellen,

főlesaplam oláh juhásznak

a Relyezőt és nekikidalt az első földterítők-olánk. Ezt azután a háború előtt és alatt még sokszor végigcsináltam Oláhországban éppen úgy, mint Albániában.

Tanárszótalmairól beszámoltam Tiszának, Berchtoldnak, Krétzendorfi Conradnak.

Gyakran kerültem kritikus helyzetbe, de big-dyvével az ember mindig kivághatja magát. Kalandjaimat megírom az emlékiratomban, amelyek későbbre jelennek meg.

Az ajtó nyílik, némán belép egy férfi, tracsorandó tesz le az éjjeliszekrényre és szó nélkül kimegy.

— Albán tikárom — mondja a báró —, még 1906-ban hoztam magammal Albániából.

„Tovább” beszél az élményeit, szóbakorol a háborúelőtti és alatti politika minden fontosabb részlete, emberek bukkannak föl, emlékek elevenednek meg. Nagy politikai tervek, amelyeknek szálait csak az éntélen gesztikuláló kezek mozgatták, események, amelyeknek a kulisszá mögött ez a mindig rejtve maradt

egy nap a sárban egyalogolni Panceova utcán, másnap a Nemzeti Kaszinóban ebédelni Budapesten!

Csak a határon volt nehez ájtatni. Legtöbbször be kellett áltnom a turócsempészek közé, hogy az oláh havasokról visszakérülhessek Magyarországra...

Kis szünet, azután fordít egyet a beszélgetésen:

— De maga végül is a Földtani Intézet igazgatójához jött. Ne higgye, hogy az, ha jelenleg szabadságon van is, nem tud mondani semmi érdekességet. Van itt

egy egészen új vállalkozás.

amely, reméljük, rendkívüli horderevű lesz. Amióta átvetttem az Intézet vezetését, a tudományos kutatásokat élesen elkülöníttem a praktikus kérdésektől. Ez utóbbiakat ugyanis csak úgy lehet jól megoldani, ha olyan formában foglalkozunk velük, amely mindenki számára érthető és hozzáférhető. Most akarom megpróbálni, hogy elérjék-e az agrokémiailag kutatások azt a szintet, amelynél már

a kisgazdának is

praktikus haszna lehet belőlük. Freitz gazdasági főtanácsos még a nyáron leutazik Zalaegerszagra és a városhoz tartozó területet agrokémiailag jóformán katasztrófai térkép alapján fölveszi. Hazajövet megelégedni az egyes fölök talaját, minden egyes részről megállapítja, hogy milyen trágyára van szüksége és hogy az egyik vagy másik talajtípus a szárazsági viszonyoknak megfelelő normális csapadék és hőmérséklet mellett

miféle növényt termelhet a legjobban.

— Jelentése alapján első füzetet adunk ki, amelyben egyetlen latin szó, egyetlen műkifejezés sem lesz, mert a kisgazdának teljesen mindegy, hogy mitcien, vagy pluvio-e a talaja és hogy nátron, vagy kálium van-e benne, őt csak az érdekli, hogy miféle trágyát kell használnia és milyen nagyra veszen el, hogy a talaj legjobban kihasználását elérje. A füzethez rendszeresen kerülnek csatlakozni, fűteltetjük benne az egyes vidékeken legjobban termesztendő növények nevet — esetleg képen is közülük az illető növényfajtát — és megjelöljük, hogy miféle trágyát kell odahozni. Ha ennek a praktikus útmutatónak sikere lesz, ugyanilyen füzeteket adunk ki az ország egész területéről. Hogy ettől milyen eredményt várhatunk, azt megérthető abból, hogy ezúttal szerint még a nagy gazdaságosok is sokhelyütt olyan műtrágyát használnak, amely nemcsak, hogy nem segít, de egyenesen árt a termésnek. Illyen helyeken természetesen

100%-kal is javulhat a terméseredmény

NOPCSA FERENC/FRANZ HATÁSA

A PALEONTOLOGIÁTÓL A POPKULTÚRÁIG

NOPCSA FERENCŐRŐL ELNEVEZETT NEMZETSÉG

- *Nopcsaspondylus* gen. nov. – Apesteguía, S. 2007. The sauropod diversity of the La Amarga Formation (Barremian), Neuquén (Argentina). *Gondwana Research* 12: 533-546.
- Nopcsa, F., 1902. Notizen über Cretacischen Dinosaurier. Pt. 3. Wirbel eines sudamerikanischen Sauropoden. *Sitz. Berlin Akademie der Wissenschaften* 3: 108–114.

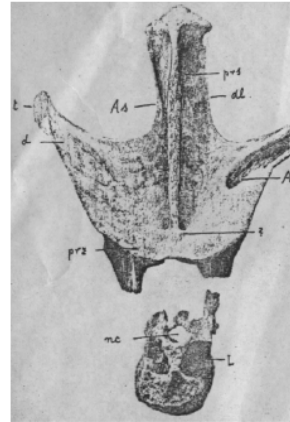
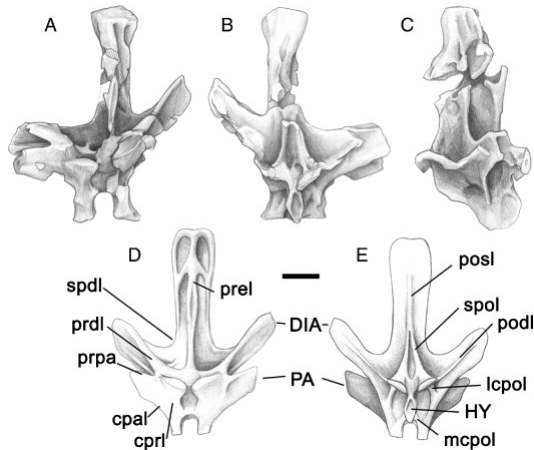

Fig. 1

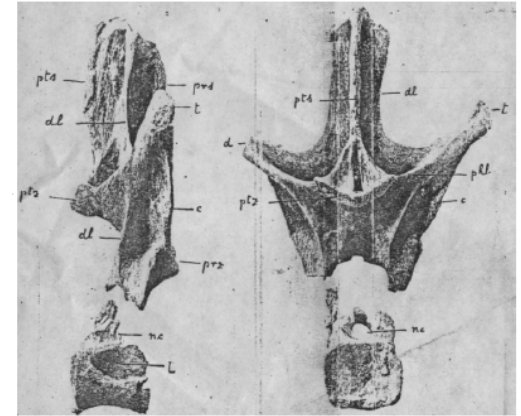

Fig. 2

Fig. 3

NOPCSA FERENCRŐL ELNEVEZETT FAJ

- *Elopteryx nopcsai* Andrews, 1913 – Andrews, C. W., 1913. On some bird remains from the Upper Cretaceous of Transsylvania. *Geological Magazine*, new series, decade 5 10(5):193-196.

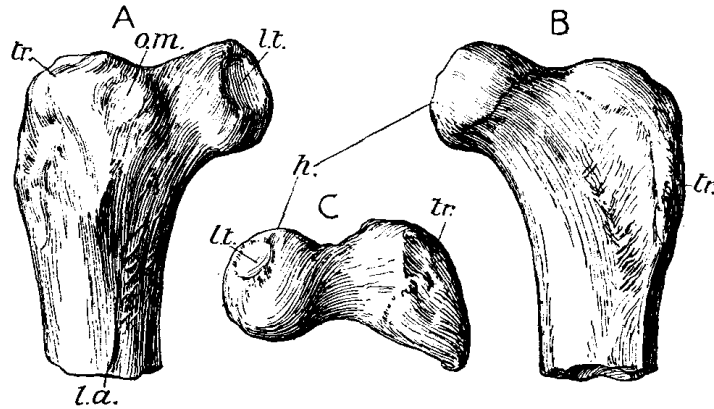
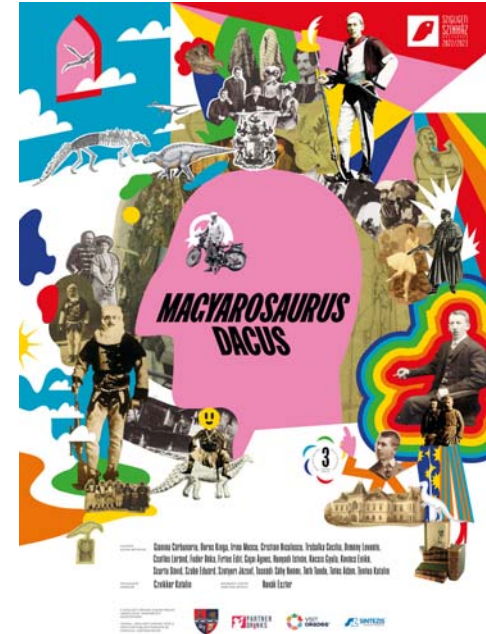

FIG. 1. Upper end of left femur of *Elopteryx nopcsai*, gen. et sp. nov. A, from behind; B, from the front; C, from above. Type-specimen, $\frac{2}{3}$ nat. size. *h.* head of femur; *l.a.* *linea aspera*; *lt.* pit for the insertion of the *ligamentum teres*; *o.m.* point of insertion of the obturator muscles; *tr.* trochanter.

A KARIKATÚRÁTÓL A SZÍNHÁZIG

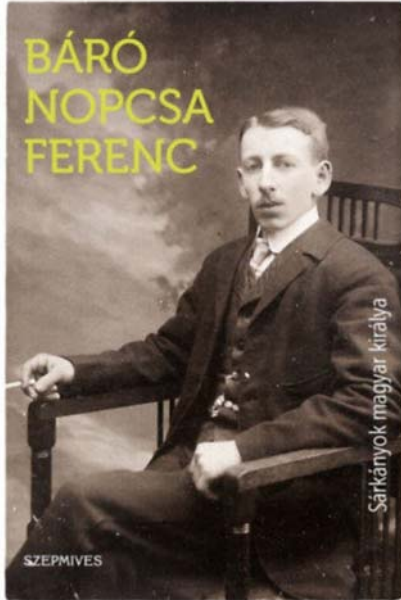
Nopcsa és a *Magyarosaurus* (karikatúra, szerző Katharina Holzinger)

MAGYAROSAURUS: BÁRÓ NOPCSA FERENC NYOMÁBAN

Rendező: Mátyássy Áron, szereplők: Juhász Árpád geológus professzor és Bessenyei Péter műrepülő világbajnok

Cím: Sárkányok magyar királya

Szerző: Bárá Nopcsa Ferenc

Szerkesztette: Gyurkovics Györgyi

Megjelenés éve: 2018

Kiadó: Szépmíves Könyvek

Oldalak száma: 320

Kötés: kemény papírkötés, kiadói borítóban

ISBN: 9786155662621

Méret: 130 mm x 190 mm

Bárá felsőszilvási Nopcsa Ferenc kalandos életű magyar paleontológus, geológus, albanológus, hírszerző, albán trónaspiráns, az MTA levelező, majd rendes tagja. Ő volt az első magyarországi dinoszauruszlelet tudományos leírója. Zoológiai szakmunkákban nevének rövidítése: „Nopcsa”.

A RAP VILÁGÁBAN

The baron who discovered tiny dinosaur remains
The first man in history to hijacking planes
The aristocrat living as a shepherd to spy
Claimant to the Albanian throne – the same guy.
Adventurer and master of disguise and scientist
And polyglot, photographer and Albanologist
The father of Palaeobiology and more
A m@therf*ck!ng decorated hero of war.
A Transylvanian posh, dandy trendy la-di-da
Eccentric polymath, f*ck!ng genius, blahdy blah
Never gave a sh!t about what people thought of him
His motto: 'Man, live your f*ck!ng life on a whim!'